

CY000PAF020 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΑΡΜΙΝΟΥ

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Αρμίνου PAF020 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Αγίου Νικολάου, σε απόσταση 2.83km βορειοανατολικά από την Αρμίνου που είναι ο πλησιέστερος οικισμός. Πρόκειται για ταμιευτήρα μεσαίου-υψηλού υψομέτρου, εντός κοίτης στενής ορεινής κοιλάδας. Κατασκευάστηκε το 1998, στη κοίτη του ποταμού Διαρίζου. Έχει χωρητικότητα 4,300,000 m³ και αποστραγγίζει λεκάνη απορροής 116km² (1). Το νερό χρησιμοποιείται για σκοπούς άρδευσης και εμπλουτισμού (1). Με βάση την κατηγοριοποίηση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) ανήκει στα «μεγάλα φράγματα» και στον κατάλογο της Διεθνούς Επιτροπής Μεγάλων Φραγμάτων (1). Περισσότερες σχετικές πληροφορίες -για τα κριτήρια κατηγοριοποίησης- βρίσκονται στην «Αρχειοθήκη» του Υγροτόπιου και στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ. Αποτελεί μέρος του Έργου του Νότιου Αγωγού και του Έργου Πάφου (2). Από τον Υδατοφράκτη Αρμίνου ενισχύεται το δυναμικό του Υδατοφράκτη Κούρη (LIM034), μέσω σήραγγας εκτροπής νερού, εξασφαλίζονται παροχές για την τροφοδοσία του υπόγειου υδροφορέα και για την κάλυψη των απολήψεων για τις ανάγκες στην κοιλάδα του ποταμού του έργου Πάφου και για τις υψηλές ζώνες άρδευσης της κοιλάδας Διαρίζου (2).

Η βιολογική του αξία είναι μεσαία. Έχει κατασκευαστεί σε τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους αλλά με πολύ λίγα σημεία με ήπιες όχθες για την ανάπτυξη υγροτοπικών συνθηκών. Ωστόσο η περιοχή έχει ενδιαφέρον για τη βιοποικιλότητα λόγω του ποικιλόμορφου τοπίου και του ρέματος διαρκούς ροής που συμβάλλει μέσα στον ταμιευτήρα. Η βλάστηση που καταγράφηκε στον υγρότοπο περιλαμβάνει δεντρώδη/ θαμνώδη είδη όπως *Nerium oleander*, *Platanus orientalis*, *Populus* sp., *Tamarix* sp. και καλαμιώνες με *Arundo donax* και *Typha* sp. Στη πανίδα καταγράφηκαν διάφορα είδη λιβελούλας και το πτηνό *Alcedo atthis*.

Ο υγρότοπος χρησιμοποιείται για ερασιτεχνική αλιεία. Στη λεκάνη απορροής υπάρχουν εκτατικές καλλιέργειες, κάποιες διασκορπισμένες κατοικίες και ένας εκδρομικός χώρος. Στα πλαίσια του προγράμματος Life " Προστασία και διαχείριση περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 στην Κύπρο" 2004-2008 στην κοιλάδα του Διαρίζου κατάντη του Υδατοφράκτη έγιναν δράσεις που μεταξύ άλλων περιλάμβαναν την εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου της περιοχής, τον εμπλουτισμό του *Alnus orientalis* στην κοιλάδα του Διαρίζου και τη δημιουργία τεχνητών λιμνών στην κοιλάδα του Διαρίζου (<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects>, πρόσβαση 08/15).

Μερικά μέτρα ανάντη της ουράς του Υδατοφράκτη βρίσκεται το «Γεφύρι του Τσιελεφού» που συγκαταλέγονται στον Α' πίνακα των Αρχαίων Μνημείου του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Επίσης στην ευρύτερη περιοχή του Υδατοφράκτη είναι ο χώρος με τα κατάλοιπα σωρού αρχαίας σκουριάς χαλκού στις τοποθεσίες "Σιδερούπολη" και "Σκουρκά" που συγκαταλέγονται στον Β' πίνακα των Αρχαίων Μνημείου του Τμήματος Αρχαιοτήτων. (3).

Ο Υδατοφράκτης εμπίπτει Ειδική Ζώνη Διατήρησης και στην Ζώνη Ειδικής Προστασίας του δικτύου Natura 2000 «Κοιλάδα Διαρίζου» (4) και στην αντίστοιχη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (5). Επίσης βρίσκεται σε Μόνιμα Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού (6) και εντός της Κοντινής Ζώνης Προστασίας Φραγμάτων Πόσιμου Νερού (7).

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 11/06/2014

Απογραφείς: Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης.

(1) Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/EK) στην Κύπρο. Παράρτημα II- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

(3) Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015).

(4) BioCYPRUS (2009). Electronic database. Department of Environment. Ministry of Agriculture Natural Resources and Environment.

(5) Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

(6) Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

(7) Δεδομένα Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Πρόσβαση 07/2015).

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο

Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	30.17431
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - LIM034
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΠΑΦΟΣ
Municipality/Community:	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΦΟΥ
Coordinates (WGS84):	32.740730 E - 34.880250 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεσαία
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
6 -- Περιοχές αποθήκευσης νερού. Ταμειυτήρες, υψηλά φράγματα, διάφορα εμπόδια ροής νερού (> 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή Natura 2000	Ειδική Ζώνη Διατήρησης	ΚΟΙΛΑΔΑ ΔΙΑΡΙΖΟΥ	CY4000003	100	
Περιοχή Natura 2000	Ζώνη Ειδικής Προστασίας	ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΔΙΑΡΙΖΟΥ	CY4000020	100	
Υδατική Προστασία	Κοντινή Ζώνη Προστασίας Φραγμάτων Πόσιμου Νερού			100	
Αρχαιολογικό καθεστώς	Αρχαίο Μνημείο	κατάλοιπα σωρού αρχαίας σκουριάς χαλκού στις τοποθεσίες "Σιδερούπολη" και "Σκουρκά"		0	
Απαγορευμένη Περιοχή Κυνγιού	Προσωρινή			100	

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Κωδικός IBA	Ονομασία περιοχής	Κάλυψη (%)
12029	Κοιλάδα Διαρίζου	100

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
220 = Ερασιτεχνική αλιεία	Άγνωστη
900 = Διάβρωση	Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεσαία
220 = Ερασιτεχνική αλιεία	Άγνωστη
403 = διασκορπισμένες κατοικίες	Μικρή
502 = οδικό δίκτυο	Μεσαία
629 = άλλες δραστηριότητες αθλητισμού και αναψυχής	Μικρή

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	< 5
Υπερδατική	< 5

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Arundo donax		Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014
Nerium oleander	Παρόν	Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014
Platanus orientalis	Παρόν	Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014
Populus sp.	Παρόν	Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014
Tamarix sp.	Παρόν	Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014
Typha domingensis	Παρόν	Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Alcedo atthis (L., 1758)	1-10		Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014
Ασπόνδυλα		Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
-		Κοινό	Μ. Βίκτωρα, Π. Κλώνης, 11/06/2014

Αναφορές

Biocypus (2009). Electronic Database

Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

Δεδομένα Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Πρόσβαση 07/2015)

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/ΕΚ) στην Κύπρο. Παράρτημα III- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015)

Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

PAF020

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΑΡΜΙΝΟΥ /ARMINOU RESERVOIR

Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

 Όρια Υγροτόπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
The Cyprus Conservation Foundation
Κέντρο Γενετικής Κοινωνίας

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου